

Senioři pozor dejte, preventivní rady na paměti mějte

4.10.2022 - Darina Veselá | Policie ČR

Mezinárodní den seniorů

Na první den v měsíci říjnu připadá každoročně Mezinárodní den seniorů. Jak u příležitosti tohoto dne, tak během celého roku, pořádají moravskoslezští policisté pro seniory napříč krajem preventivní besedy, během kterých je seznamují se základními zásadami bezpečného chování. Pojďme si nyní tyto preventivní rady určené seniorům společně připomenout.

Pozor na cizí osoby a jejich smyšlené legendy

Senioři patří mezi zvláště zranitelnou skupinu obětí trestných činů, kdy pachatelé zneužívají jejich důvěřivosti a pod různými záminkami se je snaží připravit o jejich úspory. Senioři by měli mít vždy na paměti, že by **do svých domovů neměli vpouštět žádné cizí osoby**. Není dobré dveře od bytu otvírat automaticky, když není jasné, kdo za nimi může být. Pro tyto případy je vhodné mít dveře opatřené kukátkem a také bezpečnostním řetízkem. I ti co se tváří mile a důvěryhodně, nemusí mít vždy dobré úmysly. Pachatelé bohužel bývají vynalézaví a pro to, aby je senioři vpustili do svých příbytků, používají různé smyšlené legendy například vrácení přeplatku, nabídky prodeje různého zboží, nabídky služeb (opravy, kontrola spotřebičů), nabídka pomoci s nákupem, prosba o možnost si zatelefonovat atd. Pak už stačí jen chvilka nepozornosti a cennosti a úspory mohou být pryč. S tím také souvisí důležité doporučení **nenechávat doma větší finanční hotovost** a raději peníze uložit do jedné z důvěryhodných bank. Pozor také na přehnané „výhodné“ nabídky. Jejich uzavření se může později velmi prodražit. Pokud by si senior rád nabídku vyslechl, je nejlepší si s osobou domluvit telefonicky schůzku, na kterou senior přizve někoho ze svých rodinných příslušníků. Různé legendy nepoužívají pachatelé jen k vniknutí do obydlí, aby zde mohli něco odcizit, ale také k podvodnému vylákání finančních prostředků. Mezi tyto nejznámější legendy patří tzv. **legenda vnuk**. V těchto případech volá seniorovi cizí osoba, která se vydává za jejich rodinného příslušníka. Do telefonu jim sdělí, že nutně potřebuje zapůjčit finanční hotovost, například z důvodu výhodné koupě či třeba k uhrazení škody, kterou způsobil během dopravní nehody. Volající pak seniorovi během telefonátu sdělí, že si peníze nemůže přijít vyzvednout sám a pošle pro ně známého. Důležité je si v těchto případech zpětně telefonicky u svých blízkých ověřit, zda skutečně volal člen rodiny a **nikdy nepředávat peníze cizím lidem**.

Osobní věci v bezpečí i mimo domov

Zvláště obezřetní by měli být senioři také během nakupování či cestování v městské hromadné dopravě. Stačí chvilka a mohou se stát obětí krádeže. Například volně odložená kabelka v nákupním košíku či tramvaji může být pro pachatele snadnou kořistí. Proto je potřeba **mít své osobní věci stále při sobě a nikde je neodkládat**. Převážně peněženku a doklady je potřeba umístit na bezpečné místo, kam případný pachatel nemá snadný přístup. Tímto bezpečným místem může být například vnitřní kapsa bundy, kterou má senior na sobě. Ovšem pokud si tuto bundu sundá a pověsí například v čekárně u lékaře, nesmí zapomenout si tyto osobní věci z bundy vyndat. V peněženke by pak senior neměl nosit zbytečně velkou finanční hotovost, a pokud používá platební kartu, tak by u ní především **neměl mít označený PIN kód**, díky kterému by pachatel v případě krádeže mohl uložené finanční prostředky z účtu snadno odcizit. Pokud dojde ke krádeži platební karty, je potřeba ji co nejdříve nechat zablokovat. Při pohybu mimo domov je důležité **nikdy nechodit sám přes odlehlá místa**, kde není velký pohyb osob a už vůbec ne v nočních hodinách.

Senior by měl mít vždy na paměti, že **nejdůležitější je jeho zdraví** a pokud by došlo k přímé konfrontaci mezi ním a pachatelem, například jej přistihl při krádeži, neměl by se jej senior snažit na místě sám zadržet, nebo se s ním o odcizenou věc přetahovat. Lepší je nechat pachatele, který bohužel většinou mívá fyzickou převahu, i s odcizenou věcí z místa odejít a následně co nejrychleji celou **věc oznámit na linku 158**.

Opatrní by měli být senioři také v případech, že využívají internet. K nákupu by měli využívat především ověřené e-shopy s dobrým hodnocením od ostatních uživatelů. Pozor na přehnaně výhodné nabídky zboží. Další riziko tvoří podvodné emaily za účelem vylákání finančních prostředků či osobních údajů. Objevují se také podvodné webové stránky napodobující instituce, které senior zná. V těchto případech může být velmi těžké na první pohled podvod rozeznat. Obecně lze říci, že pokud přijde osobě na dané webové stránce, emailu či SMS zprávě něco netypického a podezřelého, je lepší na nic neklikat. Důležité je **nikomu nezasílat svá hesla, osobní údaje a čísla platebních karet**.

V silničním provozu

Senior, který je řidičem nesmí zapomínat na **pravidelné zdravotní prohlídky**. Ty musí absolvovat v 60, 65 a 68 letech a následně každé dva roky. Potvrzení o zdravotní prohlídce musí mít při řízení vozidla vždy u sebe. Nikdy by senior neměl usedat za volant v případě, **pokud se necítí dobře** a raději by měl vyčkat na dobu až mu bude lépe. Při jízdě na kole by měl mít vždy na hlavě **přilbu**. Ta může v případě pádu zachránit život. Přilba je o to důležitější pokud senioři používají u nich stále oblíbenější elektrokola. Na elektrokole je možné snáze dosáhnout vyšší rychlosti, což sebou přináší větší riziko pádu se závažnými následky. Jak klasické jízdní kolo, tak elektrokolo musí mít povinnou výbavu. Potřeba je především dbát na funkčnost jak brzd tak také předního a zadního světla, které musí být vždy zapnuté za snížené viditelnosti. Na pravidlo být vidět za snížené viditelnosti nesmí senioři také zapomínat, pokud se pohybují v silničním provozu jako chodci. Použití **reflexních prvků může jejich viditelnost zvýšit až na 200 metrů**. Vozovku by senioři měli přecházet vždy poté, co se pořádně rozhlédnou, kolmo k její ose a to co nejrychleji. K přecházení jsou povinni užít **přechod pro chodce** pokud se od něj nachází do vzdálenosti 50 metrů. Pokud tomu tak není, je potřeba vozovku přejít na přehledném a dobře viditelném místě.

Na výše uvedené preventivní rady policisté Moravskoslezského kraje seniory upozorňují jak prostřednictvím již zmíněných besed, tak také díky preventivním projektům. Jedním z těchto projektů **je publikace Černá kronika aneb ze soudních síní**, kterou Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje vydalo v roce 2016. Tato publikace obsahuje 12 příběhů zachycujících nejčastější nebo nejzávažnější trestné činy páchané na seniorech. Příběhy jsou inspirovány skutečnými událostmi a čtenáři na konci každého z příběhů naleznou poučení, jak se v takové situaci zachovat, eventuálně jak se jí vyhnout. Kromě zmíněné knižní publikace je součástí projektu také doprovodný materiál v podobě CD, informačních letáků, brožur či záložek do knih. Dalším projektem Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje je pak **PORADCE policejní rádce pro bezpečný život**, který obsahuje edukační videa. Tento projekt odstartoval v roce 2020 a celkem tři videa ze stávajících šestnácti jsou věnována přímo seniorům a jejich bezpečnosti v silničním provozu. Videa jsou veřejnosti volně přístupná na YouTube kanálu Policie ČR.

<https://www.policie.cz/clanek/seniori-pozor-dejte-preventivni-rady-na-pameti-mejte.aspx>